

Strømninger i den kommunale integrationsindsats

Udover at indhente input fra aktører og interessenter, som er en del af Aabenraa Kommunes integrationsindsatsen, har vi også hentet inspiration hos de andre kommuner. Nedenstående oversigt beskriver et udsnit af projekter og indsatser, hvormed kommunerne søger at styrke den lokale integrationsindsats.

NY I DANMARK	INDSATSER	ANBEFALINGER/ERFARINGER
<p>Tværgående og koordineret modtagelse</p>	<p>Organisering af kommunens integrationsindsats i tværgående teams med medarbejdere for forskellige sektorer og fagområder.</p> <p>Aalborg Kommune har fx oprettet et flygtningeteam med repræsentanter fra dagtilbud, dagpleje, sundhedspleje, fritidscentre, skole, Sprog og Integration, Center for tværfaglig forebyggelse samt en familiekonsulent.</p>	<p>Etableringen af en tværgående koordineringsfunktion kan understøtte formidling af information og styrke samarbejdet mellem forskellige enheder i kommunen og andre aktører.</p>
<p>Dialogbaseret modtagelse</p>	<p>Introduktionsforløb med fokus på grundig formidling af viden samt gode rammer for dialog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formøder før ankomst til kommunen • Velkomstmøder med rundvisning og uddeling af informationsmateriale • Løbende åben rådgivning 	<p>Introduktionsforløb skaber en større oplevelse af medansvar for egen integrationsproces.</p>

NY I DANMARK	INDSATSER	ANBEFALINGER/ERFARINGER
Samarbejde omkring boligplacering og indflytning	<p>Koordineret indsats, hvor det sikres, at alle nødvendige informationer bliver givet på rette tid og sted.</p> <p>I Haderslev Kommune er alle de opgaver, der følger med en boligplacering, nøje systematiseret i en tjekliste, som danner udgangspunktet for samarbejdet mellem kommune og boligorganisation.</p>	<p>Den gode boligplacering har ikke kun betydning for de nyankomnes chancer for en vellykket integration, men også for de beboere, der i forvejen bor i det område, som de nyankomne er blevet placeret i.</p>
Sprogundervisning	<p>Integreret danskundervisning og beskæftigelsesindsats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helhedsorienteret kvindeprojekt i Odder Kommune, hvor flygtningekvinder får særligt tilrettelagt danskundervisning, samtidig med at de er i beskæftigelsesrettede forløb. • I Esbjerg går danskundervisningen videre end bare på sprogcentret. Her sørger sprogkøkkene for, at flygtninge aktivt får brugt deres danske sprog på deres arbejdsplads. 	<p>Indsatsen for at lære dansk og inddragelsen af sprogcentrenes kompetencer har et stort potentiale for at løfte den beskæftigelsesrettede integrationsindsats til glæde for flygtninge, erhvervsliv og kommune.</p>
Tidlig virksomhedsrettet indsats	<p>I Slagelse Kommune prioriteres det at arbejde med det momentum, flygtningene har, når de kommer. Derfor arbejder kommunen med korte praktikker og får flygtninge ud i løntilskud. Samtidig lægges der stor vægt på at tilbyde virksomhederne et meget højt serviceniveau, hvor tilgængelighed er i højsædet.</p>	<p>En analyse foretaget af KORA i 2014 viser, at blandt de 34 kommuner, der er bedst til at få indvanderne i job, er 21 af kommunerne også blandt dem, der er bedst til at bruge løntilskud og virksomhedspraktik. I de mest succesfulde kommuner kommer indvanderne 16 procent hurtigere i løntilskud og virksomhedspraktik end i de mindst succesfulde kommuner.</p>

NY I DANMARK	INDSATSER	ANBEFALINGER/ERFARINGER
Branchepakker	I branchepakkeforløbet bliver flygtninge og familiesammenførte opkvalificeret inden for seks hovedbrancher. Modellen består af de 6 brancher, som i den pågældende kommune har mange jobåbninger, og som er relevante for borgere med begrænsede sproglige og faglige kompetencer. Samtidig tilrettelægges de enkelte forløb, så indhold og varighed matcher borgerens behov og muligheder.	Effektdata viser, at branchepakkekonceptet skaber gode resultater. I 2013 fik 10,5 pct. af flygtninge og indvandrere i Vejle Kommune beskæftigelse efter tilbud. I 2014 fik hele 33,9 pct. beskæftigelse efter et branchepakkeforløb. Dertil kommer en række andre værdifulde effekter som eksempelvis færre sygdommeldinger blandt deltagerne og større arbejdsmotivation.
Fritidsjob	Fritidsjobindsatsen kan bestå af flere forskellige aktiviteter på tværs af aktører: <ul style="list-style-type: none"> • Fritidsjobkonsulenter • Fritidsjobvejledning • Forældreinvolvering • Mentorstøtte • Opsøgende arbejde i relevante virksomheder • Lommepegejob/småjob • Kursus- og introduktionsaktiviteter • Sociale og netværksskabende aktiviteter (boot camps) 	En række studier viser, at et fritidsjob har stor betydning for unges vej i livet. Unge, der har haft et fritidsjob, klarer sig bedre i forhold til skolegang, uddannelse og beskæftigelse senere i livet, end unge der ikke har haft et fritidsjob. Effekterne af fritidsjobbet er særligt store for unge, hvis forældre har en lav tilknytning til arbejdsmarkedet.

LIVET I DANMARK	INDSATSER	ANBEFALINGER/ERFARINGER
Boligsociale indsatser for børn og unge i udsatte boligområder	<p>Eksempler på boligsociale indsatser for børn og unge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boligsociale klubber • Lektiecaféer • Demokrati- og ungeråd • Rollemodeller og mentorindsats • Sports- og foreningsaktiviteter • Forældrenetværk samt rådgivning og forebyggende samtaler for forældre • Brandkadet, hvor de unge uddannes i fx førstehjælp, redning og brandslukning • Projekt- og eventforløb, hvor børn, unge og voksne lærer at planlægge og udføre events, aktiviteter og projekter 	<p>Centrale aktører på skole- og uddannelsesområdet vurderer, at de boligsociale indsatser har en positiv virkning på børn og unges motivation for uddannelse, deres selvtillid og deres sociale relationer.</p> <p>Boligsociale indsatser kan desuden fungere som løftestang for øget tværsektorielt samarbejde og for at bringe forskellige fagligheder og metoder i spil i forhold til børn og unge.</p>
Højskoleophold	<p>Højskoleophold for flygtninge med fokus på danskundervisning, erhvervsrettede aktiviteter, dansk arbejdskultur, demokrati, fællesskab mv.</p>	<p>Ifølge en rundspørge fra september 2015 foretaget af Folkehøjskolernes Forening i Danmark, er der mindst 25 kommuner, der samarbejder med højskoler om flygtninge.</p>
Helhedsindsats for udsatte familier	<p>Gladsaxe Kommune har i perioden 2016-2019 gennemført en helhedsindsats for udsatte familier. Indsatsen er bygget op omkring et tværfagligt team bestående af tre familiekoordinatorer, som koordinerer og målretter den samlede indsats.</p> <p>Indsatsen bygger på et grundigt socialt arbejde, hvor kommunen som helhed får stor indsigt i familierne og deres problematikker, og hvor der sker en tæt og systematisk opfølgning.</p>	<p>Familierne i den helhedsorienterede indsats oplever en positiv udvikling både i forhold til familiernes velbefindende og sociale formåen samt i de voksnes kontakt med arbejdsmarkedet.</p>

Sprogkufferter	I Aarhus Kommune får indvanderforældre til børn, der lærer dansk som andetsprog, en kuffert med børnebøger og spil samt DVD'er om læringsteknikker til børns sprogudvikling.	En evaluering har vist, at sprogkufferterne: <ul style="list-style-type: none"> • Øger forældres viden om sprogudvikling • Øger omfanget af forældres højtlesning • Forbedrer børnenes resultater ved sprogtesten inden skolestart • Reducerer andelen af børn, der kommer i specialklasse.
Sundhed	Indsatsen "Sundhed på dit Sprog" er målrettet sårbare etniske minoriteter i Københavns Kommune. Indsatsen bygger på metoden peer education, hvor sundhedsformidlere med anden etnisk baggrund varetager den direkte dialog og det opsøgende arbejde. Formålet er at øge kendskabet til forebyggelsescentrenes tilbud samt give handlekompetence til at mestre hverdagen på en sundere måde.	Forskning viser, at borgere i Danmark med ikke-vestlig baggrund oplever en hyppigere forekomst af en række kroniske sygdomme, særlige kombinationer af uheldsmæssige sundhedsvaner (rygeadfærd, kost- og motionsvaner), samt et dårligere selv vurderet helbred.
Frivillige venner	Projektindsatsen "Venner Viser Vej" er drevet af Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp i samarbejde med kommuner og frivillige organisationer landet over. Indsatsen blev gennemført i perioden 2016-2018. Målet er, at alle nyankomne flygtninge tilbydes en relation til en frivillig, som kan bistå med social trivsel samt understøtte flygtningens integration i det danske samfund, herunder tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet.	Kommunerne vurderer generelt, at frivillige venner giver flygtninge et større netværk og styrker deres kendskab til dansk kultur, traditioner og værdier. En forholdsvis stor andel af kommunerne peger desuden på, at det gavner borgernes sproglige kompetencer, når de har en frivillig ven at tale dansk med. Kommunerne vurderer også, at en frivillig ven støtter med kontakt til foreningsliv og f.eks. er med til styrke forældrenes kontakt til skolen. Endelig peger ca. halvdelen af kommunerne på, at indsatsen bidrager til borgernes tilknytning til beskæftigelse.

<p>Flygtninge som frivillige</p>	<p>Flere kommuner arbejder med at inddrage flygtninge som frivillige til at bidrage på forskellige områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frivillige "bygguider", der assisterer kommunen ved modtagelsen af nye flygtninge • Deltagelse ved introduktionsmøder for nye flygtninge • Udarbejdelse af brochurer og informationsvideoer på arabisk • Formidlingsindsats, hvor nytilkomne flygtninge tager ud på forskellige institutioner i byen og fortæller om det at være ny i Danmark • Frivillige mentorer for andre flygtninge 	<p>Det frivillige netværk opleves som værdifuldt for integrationen, og det giver samtidig de frivillige nye kompetencer og noget at skrive på CV'et.</p>
---	--	--

REPATRIERING	INDSATSER	ANBEFALINGER/ERFARINGER
<p>Repatriering</p>	<p>Repatrieringsindsatsen skal medvirke til, at herboende udlændinge og danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab, der ønsker at vende tilbage til hjemlandet, får den bedst mulige rådgivning til at kunne træffe beslutning om at vende tilbage.</p> <p>I Randers Kommune har man ansat en repatrieringsambassadør for at sprede budskabet om ordningen og aftabuisere tilbuddet, også blandt borgere, som ikke er i kontaktføreløb med Jobcenter Randers. Hertil har kommunen gennemført en digital undervisningsdag, hvor omkring 100 ansatte deltog sammen med Dansk Flygtningehjælp.</p>	<p>Repatrieringsindsatsen skal ses i sammenhæng med den kommunale integrationsindsats, fordi et vellykket integrationsforløb, hvor personen har bevaret sin handleevne, ansvarlighed og engagement i uddannelse, arbejde og fritid, er et godt udgangspunkt for en tilbagevenden til hjemlandet.</p>

Kildeliste:

KL 2016: "Kommunale veje til god integration – et inspirationskatalog om gode kommunale integrationsindsatser"

Udlændinge- og Integrationsministeriet, SIRI, 2018: "Integrationskit – inspiration til den beskæftigelsesrettede integrationsindsats"

Udlændinge- og Integrationsministeriet, SIRI, 2020 (udarbejdet af Rambøll Management): "Kortlægning af viden om og lovende praksis ved fritidsjobindsatser"

VIVE 2018: "Børn og unges uddannelseschancer – de boligsociale indsatsers bidrag – Evaluering af Landsbyggefondens boligsociale indsatser finansieret af 2011-14-midlerne"

VIVE 2020: "Helhedsindsats for udsatte familier – Virkninger og erfaringer med indsats i Gladsaxe Kommune 2016-2019"

VIVE 2018: "Lovende integrationsindsatser for børn og unge – 15 konkrete eksempler"

LG Insight 2019: "Venner viser vejen – Integration af nyankomne flygtninge"

Web opslået 10.03.2021: <https://www.randers.dk/nyheder/indsatsen-for-repatriering-kickstartes-i-2021/>

Web opslået 10.03.2021: <https://uim.dk/arbejdsomrader/repatriering/repatriering>